

“Világ proletárjai, egyesüljete!”

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

VIII. évfolyam 1-2. (76-77.) szám

2004. január-február

Feladataink a mai gazdasági és politikai folyamatok tükrében

A Vezetőség beszámolója a Marx Károly Társaság 2004. januári közgyűlésén. Előadó dr. Rozsnyai Ervin, a Társaság elnöke. (Részletek.)

T. Közgyűlés!

A beszámolóban szeretnék felvázolni néhány fontosabb nemzetközi és hazai folyamatot, amely munkánk és feladataink általános keretét meghatározza.

Az újrafelosztás előjátéka

Napjaink nemzetközi viszonyainak egyik leglényegesebb sajátossága, hogy az USA növekvő ellenállásba ütközik világuralmi terveinek megvalósításában, és ha ma még hatalma csúcán van is, történelmi hanyatlása – úgy tűnik – megkezdődött. Az idősebbik Bush iraki agresszióját még a szövetségesek egész sora támogatta; fia már jószerevével elszigetelődött saját iraki kalózállalkozásában, s mint a “Népszabadság” írta, “lassan az egész országot odaadná egy lóért, amely kijuttatja a csatamezőről”. Mióta bejelentette a háború győzelmes befejezését, többszáz amerikai katonát pusztítottak el az ellenállók (vagy ahogy a magyar sajtó nevezi őket, a “terroristák”), és a partizánmozgalom egyre szervezettebben csap le a megszállókra. *Noam Chomsky*, a világhírű amerikai nyelvész és békeharcos szerint “2003 legjelentősebb eseménye a háború elleni tiltakozás volt”.

Rendkívül tanulságosak – elméleti szempontból is – az USA gazdasági folyamatai. Az amerikai GDP 2003-as növekedése a harmadik negyedév végéig 8,2 százalékos rekordmagasságot ért el, miközben a bérek és fizetések – az infláció kiszűrésével – mindössze 0,8 százalékkal emelkedtek. Eltérően a régebbi időktől, amikor a magasabb termelékenység rendszerint bizonyos bémnövekedést is maga után vont, korunkban a tudományos és technikai forradalom (TTF) nyomán a termelés mennyisége anélkül nő, hogy akár a munkaslétszám, akár a bérösszeg emelkedne (sőt, inkább csökken). A gazdasági terjeszkedés hasznélvezői a nagy társaságok, amelyek mesés profitokat zsebelnek be, jóllehet a szerves összetétel gyors növekedése minden korábbinál nagyobb mértékben erősíti a profitráta süllyedő tendenciáját.

Ennek a paradox jelenségnek a hátterében az áll, hogy a süllyedő tendenciát a tőke sikeresen ellensúlyozza a kizsákmányolás gátlástalan fokozásával, nyaklók nélküli fegyverkezéssel, külső és belső agresszióval. Ezek a durva módszerek fellelkesítik a tőzsdét, szárnyakat adnak a legnagyobb társaságok profitjainak, elodázzák a gazdasági összeomlást. De a költségvetési hiány csillagászati magasságokba ugrik, a dollár árfolyama negatív rekordokat dönt, feszültséggócok keletkeznek a társadalomban. A halmozódó egyensúlytalanságokra a tőke semmi mással nem tud válaszolni, mint a kizsákmányolás, a fegyverkezés, az agresszió újabb fokozásával – tehát olyan lépésekkel, amelyek tovább gerjesztik az egyensúlytalanságokat, a külső és belső feszültségeket.

Hasonló irányban hatnak más fontos folyamatok is. Eppen csak jelzésszerűen említünk kettőt közülük: a “harmadik világ” erősödő ellenállását az amerikai agresszióval szemben (főleg Latin-Amerikában és az arab országokban), valamint az európai integráció formálódását. Igaz, hogy az EU számos belső konfliktussal kénytelen szembenézni, távolilag azonban az integrációs kötelek szorosabba fűződhetnek, az EU megszilárdíthatja világpiaci és politikai pozícióit, s mint az USA versenytársa, mind nagyobb súllyal követelheti részét a világ újrafelosztásából.

A Szovjetunió megsemmisülésével az újrafelosztás azonnal megkezdődött, és a világ több pontján (a Balkánon, Afganisztánban, Irakban) *akatonai erőszak* formáját öltötte. *Az erőszak elharapozása és eldurvulása szükségszerűen következik az imperialista országok gazdasági és politikai szerkezetéből.* Ez a szerkezet alapozza meg a *fasiszmus nemzetközi előretörését.*

Delibábos kis hazánkban

A fasiszta veszély szerkezeti alapjait magyar vonatkozásban érdekesen világítja meg *Szalai Erzsébetnek* “Az újkapitalizmus intézményesülése és válsága” c. cikke. (“Népszabadság”, 03. 10. 25.) Választási győzelme után az MSZP teljesítette “jóléti” ígéreteit – írja a szerző –; erre a fordulatra az utolsó pillanatban került sor, mert a reáljövedelmek növekvő termelékenység

mellett hosszú időn át csökkentek, az egészségügyből, az oktatásból, a kultúrából az állam folyamatosan vonta ki a forrásokat, és a kizsigerelt társadalomban erősödött a szélsőjobb befolyása. A választási ígéret teljesítése nyomán azonban csökkent a profitráta, gyérültek a beruházások, és a gazdasági elit “rosszallással figyelte ezt a politikát”: sokallta az adókat, a béreket, a közszféra költségeit. Kemény gazdasági fordulat következett erre a kormány részéről – folytatja a szerző. – Módosultak az adók és járulékok, megerősödtek a tőke pozíciói a munkával szemben; jelentősen romlott az életszínvonal az alacsonyabb jövedelmi kategóriákban; ismételt forráskivonás történt a szociális ellátás, a kultúra, az önkormányzatok rovására. “Ma már egy munkaadó kertelés nélkül megtilthatja dolgozóinak szakszervezetek létrehozását, és minden ellenállás nélkül kényszerítheti őket feketemunkára és törvénytelen túlmunkára.” Most érhető igazán, “hogy egy félperifériához tartozó, rendszerváltó ország gazdaságpolitikai mozgásteret mennyire szűk.”

Bizony az! A növekedés újraindítása és a szocialisták által ígért “jóléti rendszerváltás” egyszerre nem megy. *Vagy* a szociális gondokat mérséklik a profitrák és a beruházások terhére, *vagy* a beruházásokat ösztönzik adócsökkentéssel és a szociális-kulturális kiadások megnyirbálásával, ami kiélezi a társadalmi konfliktusokat – más lehetőség a mai kapitalizmusban nincsen. A “jóléti állam” ideje lejárt: első sorban a Szovjetunió önfelszámolása miatt, de azért is, mert a TTF bázisán zajló világpiaci versenyhajsza létkérdéssé teszi a multik – a gazdaság főszereplői – számára a szakadatlan önköltségsökkentést, a “járulékos költségeknek”, az állam és a vállalatok szociális kiadásainak erélyes lefagyasztását, *bővülő termelés esetén is a tömeges elbocsátásokat.* Felizzanak a társadalmi feszültségek, s ez a *forradalmi erők végzetes gyengesége miatt szükségszerűen a fasiszálódásnak kedvez.*

A fasiszta előretörés, amelyre hazánkban a mi lapunk mutatott rá először, **nemzetközileg is, nálunk is fő veszély; meggyőződésünk, hogy ennek a ténynek kell meg-**

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

szobnia a baloldali stratégiáját, szövetségi politikáját. Ezért tulajdonítunk döntő jelentőséget az MSZP-hez és a "populista" demagógiához való viszonyunknak.

Viszonyunk az MSZP-hez

A régi szociáldemokrata pártok munkaspártok voltak. A maiak, amelyekhez az MSZP is sorolja magát, általában a *burzsoázia pártjai*. Az MSZP különféle polgári rétegeket képvisel, a szocializmussal rokonszenvező kispolgárságtól a liberális közép- és nagyburzsoáziáig. Az érdekkülönbségek és belső vitákban jelentkeznek, szélesedő repedéseket ütve a párt egységén. A vezetés egyre inkább a gazdaságilag erősebb, politikailag jobbra húzó csoportok kezében összpontosul.

Az MSZP a baloldal – nem utolsósorban a kommunisták – szavazataival jutott kormányra, amelyeket azért kapott meg, mert más esély nem volt a négy lidérces éven át garázdálkodó Fidesz-kormány leváltására. Ennek ellenére a miniszterelnök kezdettől fogva összekacsintott a szélsőjobbal, a Gyűlölet Házában mutogatta magát, kormányának szégyenletes erélytelensége gyakorlatilag bátorította a rasszista szerveződések és megnyilvánulásokat. A burjánzó korrupciót az MSZP nem számolta fel, sőt eltűrte, hogy a korrupció elleni szórványos fellépések köznevetségbe fulladjanak, és a kormánykoalíció maga is kivegye részét a zsákmányszerzésből. A szociálliberális kormány nem verte vissza a forint elleni merényleteket, és lagymatagságával, tétováságával, társadalompolitikai kapkodásaival veszedelmes helyzetbe sodorta a gazdaságot. A fenyegető csőd ellen ma már kénytelen súlyos megszorításokhoz folyamodni, s hogy ezek milyen lakossági rétegek ellen irányulnak, azt egyértelműen tanúsítja a kenyér, a gyógyszerek, a tömegfogyasztási cikkek drágulása, az adópolitika, a multik és a hazai újjagdadok javára zajló újrafelosztás. Mindezt logikusan kiegészíti az USA előtti hajbökölés a külpolitikában, az arcpirító iraki politika, a szélsőjobb nacionalista kampánya előtti kapituláció. Az MSZP mindent megtesz, hogy elveszítse azoknak a szavazatait, akik kormányra juttatták, és kiütéses vereséget szenvedjen a következő választásokon.

Csalódtunk tehát az MSZP-ben? Szó sincs róla: eddig is tudtuk, hogy burzsoá párttal állunk szemben, és mi az, amit egy burzsoá párttól várhatunk. Ennek ellenére **politikai bűnnek tartjuk, ha a mai helyzetben az MSZP-t kiáltják ki a baloldal fő ellenségévé.** Az MSZP ugyanis *nem fasiszta párt, és amíg kormányon van, addig elfoglalja a helyet a faszálódó magyar közélet legveszélyesebb elemei elől.* Az pedig *politikai vakság lenne részünkről, ha közömbösnek vélnénk, hogy fasiszták vagy nem-fasiszták vannak-e kormányon.* Ugyanilyen hiba lenne az is, ha nem tenénk különbséget az MSZP vezetői és tö-

megei között: az utóbbiak többségét meggyőződéses baloldaliak alkotják, barátaink és szövetségeseink, akikkel keresnünk kell az együttműködést. (Még a párt vezető gárdája sem ítéhető meg egységesen.)

A "populista" demagógiáról

A faszizmusnak kezdettől fogva lényeges vonása a *szociális és nacionalista demagógia*. Ami az előbbit illeti, konkrét példa rá a Fidesz és a MIÉP csatlakozása a Munkaspárt népszavazási kezdeményezéséhez a kórház-privatizáció ügyében.

A privatizációt – amely egyébként gyakorlatilag már jóideje folyik – azért tervezi a kormány, mert a rendszerváltással és a köztulajdon általános kótyavetyéjével elapadtak a bevételek, amelyek az egészségügy állami és társadalmi finanszírozását lehetővé tették. Az imperializmus mai rendszerében törvényszerű, hogy az államok kivonuljanak az egészségügyből: erre kényszeríti őket a világpiaci versenyhajsza, az ellenkezőjére pedig a Szovjetunió megsemmisülése óta semmi sem. A rendszerváltás minket is besorolt a kapitalizmus általános törvényei alá. De ki hozta ránk a rendszerváltást? Mi jogosítja fel az agyagba döngölőket, hogy tiltakozzanak az általuk elindított eseménysor logikus és szükségszerű következménye ellen? És milyen alapon tiltakoznak éppen ők, akik maguk kezdeményezték az egészségügy privatizációját, amikor kormányon voltak! Ha most mégis ellenzik saját ötletüket, mi más készítheti őket erre, mint a kormánybuktatásra játszó hatalomvágy? Jól tudják, hogy a legutóbbi választáson mi voltunk a mérleg nyelve – ezt akarják a maguk oldalára átbillenteni. *Nem szabad egy gyékényen árulnunk velük!* Ha csatlakozni akarnak, az ő dolguk – de nekünk *le kell lepleznünk demagógiájuk mögött a sanda szándékokat, szociális álarcuk mögött valódi, társadalom-ellenes arcukat.*

A szociális demagógiánál is veszélyesebb a rasszista és nacionalista uszítás. Ma már ennek úgyszólván intézményesített keretei vannak. Orbán felszentelte a Gyűlölet Házát, hazánk legújabb kori történetének ezt a szégyenfoltyját; az Auschwitzról nótázó vidám fradista dalárda műsorára a felejthetetlen "Nem értek a futballhoz" kijelentéssel reagált a Magyar Demokrata Főasszony. A ratifikált és mindmáig hatályos békeszerződés megsértésével zöld utat kapott virágzó demokráciánkban az uszító fasiszta sajtó és irodalom, legalitást az árpádsávós nyilaszászló nyilvános lengetése stb. stb. És mit tesz a szociálliberális kormány? Határozott lépések helyett taktikázgat, meghátrál a nacionalista őrvjongs előtt, igyekszik kifogni a szelet a kalózvitorlák-ból. Veszélyes játék ez: tudjuk a történelemből, hogy a *szélsőjobb iránti engedékenység nem szavazatokat hoz a fasiszta táborból, hanem járványszerű politikai passzívással fertőzi a demokratikus tábort.*

A rasszista-nacionalista burjánzás kényszerűen kijelöli Társaságunk tevékenységét. Elméleti munkánkban kiemelt helyet kell kapniuk a jövőben olyan kérdéseknek, mint a nacionalizmus gyökerei és tömegbázisa, a *horthysta dzsentri újjáéledésének okai*; rá kell világítanunk *Trianon igazi történetére*; szembeszállnunk a rendszeres gyakorlattá lett történelemhamisítással (különösen a szocialista múlt vonatkozásában); mindent el kell követnünk, hogy a nemzet értékeit és nagy személyiségeit (Petőfi, István király) ne sajátíthassák ki a haladó örökségre méltatlan, szennyes kalandorok.

Nincs más, aki mindezt elvégezné (vagy akár csak elkezdene) helyettünk.

Gyöngyszemek

Az MTI fotósának beszámolója a zászlóégetős fasiszta tüntetésről: "Egy férfi megtámadott, a kameránál fogva rángatni kezdett, a sálamat húzta, közben artikulálatlanul kiabált velem, azt is mondta: te is zsidó vagy, takarodj innen." A fotós állítása szerint az esettől néhány méterre három-négy rendőr állt, akiknek hallaniuk kellett volna a segélykiáltást, de nem jöttek a segítségére. *Gergényi Péter* budapesti főkapitány hétfőn újságíróknak azt mondta: ha egy ilyen rendezvényen többszáz ember "püfjol és kiabál, akkor ott abban a tömegben semmit sem lehet hallani".

A BRFK sajtótájékoztatóján az újságírók megkérdezték: meddig tartott a rendezvény hivatalos biztosítása, hiszen a rendőrök állítólag sem a fotóriporter bántalmazását, sem a zászlóégetést nem látták. Az újságírókat tájékoztató zeredes így válaszolt: "A rendőrség addig van a helyszínen, amíg az szükséges és indokolt."

Miklós Gábor glosszájából ("Népszabadság", 04.01.13): "... lehet-e hinni a rendőri adatoknak, ha egyszer az izraeli zászló és a Dávid-csillagos trikó égetését, a dobálást, fenyegetést, gyalázkodást sem észlelték a kivonult közegek? Vagy egyszerűbbnek vélték nem látni, nem hallani?"

"Magyar Jelen" (kanadai kiadású, de Magyarországon terjesztett hetilap): "Azt kell tenni, amit Hegedűs Lóránt tanácsolt: ki kell rekesztenünk a galíciai jöttmenteket, akik kiirtanak az összes magyar keresztényt."

Szilágyi Ákos: Tabuk döntögetői ("Népszabadság", 04.01.17): "Szó szerint idézem, amit pár napja hallottam: 'Én elmegyek szavazni, és mostis a szocikra fogok szavazni, mert a Fidesz-kormány alatt félttem, most csak hanyok.'

A MARX KÁROLY TÁRSASÁG SZERVEZETI ÉLETÉNEK ÉS KÖLTSÉGVETÉSI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA 2003-BAN

A Vezetőség beszámolója a 2004. 01. 10.-i Közgyűlésnek

(Előadó: Ferencz Lajos vezetőségi tag)

Tisztelt Közgyűlés!

Társaságunk 1989 évi, 140 taggal történt megalakulása abból a felismerésből fakadt, hogy a rendszerváltozás következtében alapvetően megváltozott körülmények között szükség van egy olyan következetesen baloldali, marxista-leninista, pártoktól független civil szervezetre, amelynek célja ideológiai vívmányaink megvédése, ápolása és fejlesztése, a politikában a tisztánlátás segítése.

Az élet igazolja, hogy az alapítók felismerése igaznak bizonyult.

Alapszabályzatunk szerint a Társaság országos társadalmi szervezet helyi tagozatokkal. Tevékenységét a Magyar Köztársaság Alkotmánya és hatályos törvényei keretében fejti ki. Együttműködünk hasonló célú hazai és külföldi szervezetekkel.

Társaságunk megjeleneti időszaki lapját, a 75. kiadását megért "Dialektiká"-t, melynek szerkesztését társadalmi szerkesztőbizottság végzi.

A "Dialektika" 1997 januári megjelenése ugrásszerűen pezsdítette meg szervezeti életünket. Taglétszámunk évenként százaz nagyságrenddel növekedett, és 2003 végére elérte az 1200 főt. 2003-ban a gyarapodás 191 fő volt. Ezt a létszámot Társaságunk megalakulásának 15. évében, 2004-ben, reményeink szerint újabb százak csatlakozása fogja növelni.

Az elmúlt év végére 40 tagozatban és 44 csoportban 90 aktivista vezetésével, alapvetően laza szervezeti formában, több mint 1200-an érzik úgy, hogy szükségük van a marxista közösségre. Ez a közösségi összetartozás elsősorban a "Dialektika" rendszeres olvasása, a lap anyagi támogatása formájában működik, de szép számban vannak olyan tagozataink és csoportjaink, szakmai munkacsoportjaink, melyek tudatos szervezeti életet élnek, vitaforumokat, konferenciákat rendeznek, szemináriumokat szerveznek. Meg kell említeni közülük Békéscsabát, Dunaújvárost, Egert, Komlót, Miskolcot, Nagykanizsát, Százhalombattát, a fővárosi III., V., VIII., XI., és XVIII. kerületeket, és a havonként rendszeresen működő központi fórumunkat, melyet neves magyar és külföldi személyiségek tüntettek ki látogatásukkal. Külön említést érdemel filozófiai munkacsoportunk novemberi konferenciája.

Az Óbudai Baloldali Baráti Körben és az MSZOSZ kerületi szervezeteiben is közreműködtek előadóink.

Ma már Vas megye kivételével minden megyében, több városunkban külön is, és valamennyi fővárosi kerületben működnek tagozataink, élükön a tagozatvezetőkkel. Igaz, hogy számos tagozatunk még működése kezdeti stádiumában van.

Mára elértük, hogy 18 megyében, Budapesten pedig 22 tagozatban szerveződtek tagjaink, a "Dialektiká"-t rendszeresen olvasó támogatóink, akik összesen az ország 189 helységében laknak, és fogadják lapunkat. Több európai és három tengeren túli országban élő, bennünket támogató olvasónk is van. Internetes honlapunkat az elmúlt évben több százán látogatták. Marxista klasszikusok művei közül is többet tettünk Internetre. Külön CD-lemezes és floppys könyvtárunkat az elmúlt évben igénybe vették.

A Vezetőség testületi munkájáról jelenthetem a Közgyűlésnek, hogy a 20 tagú vezetőség három alkalommal ülésezett. Tagjai közül 13-an fővárosiak, 7-en pedig megyeiek. A "Dialektika" Szerkesztőbizottsága 13 tagú. Közülük a fele tagja a vezetőségnek. Ez a testület havonként-kéthavonként ülésezett. Ezekben a megbeszéléseken mód nyílt a ritkábban összeülő vezetőségi ülések közti kiegészítéseket végrehajtani. Megítélésünk szerint elvszerű viták után kerül sor a döntésekre. Eddigi tapasztalataink pozitívak.

A "Dialektiká"-t 170 példányban 114 egyetemre, főiskolára, szakszervezeti és országos, vagy fővárosi könyvtárakba, intézményekbe, szocialista országok nagykövetségeire stb. juttatjuk el rendszeresen.

Szervezeti életünk részét képezi a szerzők saját költségén megjelentetett több könyv és tanulmány. Ilyenek Bíró Eugénia, Farkas Péter, Kárpáti Sándor, Morva Tamás, Rozsnyai Ervin, Tuna Jenő és Vincellér Béla könyvei, tanulmányai. Közülük ingyenesen Társaságunk rendelkezésére bocsátotta műveit Bíró Eugénia és Tuna Jenő. Az értük kapott összegek gyarapították Társaságunk bevételeit. Ugyancsak részesültünk Farkas Péter, Kárpáti Sándor és Rozsnyai Ervin könyveiért járó összegekből. — Ez úton is köszönjük a támogatást!

Rövidesen nyilvánosságra kívánjuk

hozni Wirth Ádám tanulmányát "Osztályok és osztályviszonyok Magyarországon" címmel, továbbá Kozák András "A tudományos szocializmus alapfogalmai, a kommunista nézetrendszer lényege" c. munkáját.

Társaságunk folyamatosan építi kapcsolatait a baloldali, marxista vagy a marxizmushoz közel álló szervezetekkel. A TÉT-el, a BET-el a Május Elseje Társasággal (mely ezt a helyiséget társ-szervezetként biztosítja számunkra), a Haladó Erők Fórumával, a Baloldali Alternatíva Egyesülettel, a Szövetség a Baloldal Megújulásáért Elméleti - Politikai Műhellyel, Az ATTAC Magyarország Egyesülettel, a Magyar Szociális Fórummal, a Civilek a Békéért Mozgalommal, a Civil Fórummal, a Kádár János Baráti Körrel, a MEASZ-szal, az MSZOSZ-szal, az EZREDVÉGGel, az Óbudai Baloldali Baráti Kör-rel és másokkal. Részesei vagyunk egy 29 helyi civil szervezetet tömörítő óbudai fórumnak.

Vezetőségünk és aktivistáink közül többen előadásokat tartottak, interjúkat adtak újságoknak és televíziós csatornáknak: *Artnér Annamária, Farkas Péter, Ferenc Lajos, Gondí József, Mihály Albert, Morva Tamás, Rozsnyai Ervin, Salánki Ferenc, Szász Gábor, Széchy András, Szénási József, Wirth Ádám elvtársaink.*

A "Dialektika" személyi és anyagi-technikai eszközeire támaszkodva segítjük a társszervezetek lapjainak megjelentetését. Így a "Kézfogás"-t, a "Tények és Tétek", a "Fáklya", a "Múltunk Öröksége", és az "Óbudai Munkás" megjelentetését és terjesztését, egyes lapok világhálós honlapjaikon való megjelentetését.

Személyes és levelezési kapcsolatokat tartunk fenn számos marxista, vagy ahhoz közel álló külföldi szervezettel, személyiséggel. Többen részt vettek vezetőink közül külföldi rendezvényeken és előadásokat tartottak, írásait lapokban közreadták Belgiumban, Franciaországban, Görögországban, Kanadában, Németországban, Olaszországban, Oroszországban, Ukrajnában. A kanadai "Barátság és szolidaritás a szovjet néppel" nemzetközi szervezet világtalálkozója egyik vezetőségi és szerkesztőbizottsági tagunkat, *Benedikt Szvetlana elvtársnőt*, a Végrehajtó Bizott-

(folytatás a 4. oldalon)

(folytatás a 3. oldalról)

ság elnökségébe választotta. A szervezet lapja, a "Northstar Compass", közölte a "Dialektika" egyes cikkeit. A mi lapunkban is idéztünk a kanadai újságból.

A "Dialog" orosz lapban megjelent **Széchy András elvtársunk** cikke, és tanulmányát a pártoktatásban is ajánlott irodalomként használják fel Oroszországban. **Széchy Éva** elvtársnő előadása hasonló fogadtatásban részesült Moszkvában. Rozsnyai Ervin és Wirth Ádám elvtársak írásai Benedikt Szevtlana elvtársnő közreműködésével Kievdben is megjelentek a **"Marxizmus i Szovremennosztj"** c. lapban, mely jelenleg az egyik legnagyobb elméleti orgánum a volt Szovjetunió országaiban.

* * *

Szólni kell arról, hogy a Közgyűlés tavaly januári döntését miként hajtotta végre a Vezetőség, illetve tagságunk. Az előzőekben Rozsnyai elvtárs beszámolójából kitűnt, hogy milyen irányban dolgoztunk elméleti - politikai vonatkozásban az elmúlt évben. A szervezeti életünk terén végzett tevékenységünk eddigi ismertetése is a végzett munkánkról szólt.

Ismeretes, hogy az előző közgyűlésünkön elhangzottak alapján olyan döntés született, hogy a közgyűlés munkája az újjá választott vezetőség munkatervében, a vezetőség további munkájában összegződjék, és a munka a tervek szerint folyjék.

A feladat meghatározása és a végrehajtás a következők szerint összegezhető:

1. Törekedni kellett az ifjúság közötti felvilágosító munka eredményességére.

A végrehajtás: ifjúsági fórumot szerveztünk neves ifjúsági vezetők bevonásával; erről írás jelent meg a "Dialektika"-ban;

Aktivistáink jelentős részt vállaltak olyan civil szervezetek tevékenységében, budapesti és külföldi demonstrációkon, ahol számottevő volt az ifjúsági résztvevők aránya.

Ifjúsági tagozatunkban belül rendszeres kapcsolattartás folyt, 20 db. "Dialektika"-t rendszeresen terjesztettünk a fiatalok között, további lapszámainkat a baloldali, haladó szervezetek fiataljainak továbbítottuk.

Több mint félszáz egyetemi és főiskolai könyvtárban olvashatók a "Dialektika" számai.

Nem lehetünk elégedettek az eredménnyel, de tettünk és tenni akarunk a helyzet javítása érdekében.

2. Állásfoglalásokat kellett időszerű politikai és elméleti kérdésekben tenni.

Ilyenek voltak a fasiszta veszéllyel kapcsolatos állásfoglalásaink; az MSZP-hez való viszonyunk kifejtése, a Munkáspárt népszavazási kezdeményezésével kapcsolatos jobboldali-szélsőjobboldali csatlakozással kapcsolatos állásfoglalásunk.

3. Lépéseket kellett tenni a baloldali erők együttműködésének segítése érdekében.

Végrehajtás: a BET munkájában való részvételen túl segítettük a marxista aktivisták összefogását; egyes baloldali szervezetekkel közös fórumok rendezését (Május Elseje Társaság, Baloldali Alternatíva Egyesülés), aktív részvétel a társszervezetek munkájában, rendezvényein (Szövetség a Baloldal Megújulásáért Elméleti - Politikai Műhely, HEF, MEASZ, ATTAC, MSZF., BET, MSZOSZ, Civil Fórum stb.). Előkészületekkel segítettük egy széles baloldali összefogás jövőbeni megteremtését.

4. Segíteni kellett a Munkáspárthoz való viszonyunk kedvező alakítását.

A "Dialektika"-ban kifejtettük, hogy a Munkáspárt Társaságunk természetes szövetségese, ami nem jelenti a marxizmus-leninizmus elvei alapján sorra kerülő egyes vitás kérdések feladását; Részt vettünk a párt Elméleti Munkacsoportjának tevékenységében. Tagozatainkat bíztattuk a helyi munkáspárti szervezetekkel való közös vitaforumok szervezésére. Csatlakoztunk a Munkáspárt által kezdeményezett aláírásgyűjtő kampányhoz. Értünk el eredményeket, azonban további lépésekre, mégpedig a Munkáspárttal közös lépések megtétele lenne kívánatos.

5. Csatlakoztunk a Magyar Szociális Fórumhoz, a Civilek a Békéért Mozgalomhoz, a "Dialektika" segíti az ATTAC munkáját.

6. A Miniszterelnöki Hivatal felhívására pályázatot nyújtottunk be helyiség és pénzügyi támogatás ügyben — eredménytelenül. Elektor-jelölésünket viszont elfogadták.

7. Folytattuk szervező munkánkat a tagozatok megújítására és taglétszámunk növelésére. Eredmények születtek tagozataink stabilizálódásában, taglétszámunk növekedésében. Tagsági igazolványokat adtunk ki. OTP bankszámlát nyitottunk a tagdíjak és adományok befizetésének megkönnyítésére.

* * *

Végül szólni kell arról, hogy a **Miniszterelnöki Hivatal illetékes Főosztálya** megkérdőjelezte Társaságunk országos szervezatként regisztrálását és megfelelő szakember-gárdájának létezését. Anyagi támogatásra úgyszintén nem tartotta alkalmasnak Társaságunkat. Az eddig elhangzottak ennek ellenkezőjét igazolják. Aktív országos szervezatként működünk és igényjogosultak vagyunk az állami támogatásra, tevékenységünkhöz megfelelő helyiség biztosítására. A hatalom azonban továbbra sem részesíti Társaságunkat pénzügyi támogatásban. Tehát saját magunkat kell a tagsági díjból és az adományokból továbbra is fenntartani.

Egy pozitív tényről azonban be kell számolni: Wirth Ádám elvtársat — mint már említettem — elektorként bejegyezték a Miniszterelnöki Hivatal által regisztrált civil szervezetek közé. **Részt veszünk a január 21-24 közötti Nemzeti Civil Alap-program választásokon, február végén pedig a civil kollégiumokat megválasztó fordulón.**

* * *

Javasolom a Közgyűlésnek, hogy hozzon döntést a következő témákban:

1./ 2004-ben szüntessük meg Vas megyében és egyes munkások lakta térségekben az ún. "fehér foltokat". Szervezzünk tagozatot illetve csoportokat ezeken a területeken.

2./ Erősítsük pozícióinkat a működő tagozatokban és csoportokban.

3./ Növeljük tovább tagjaink és a "Dialektika"-t rendszeresen olvasók létszámát.

4./ Tegyük további erőfeszítéseket az ifjúsági és a közép korosztályú, a marxizmushoz vonzódó személyek Társaságunk tagjai, támogatói közé történő bevonására, ifjúsági csoportok alakítására a fővárosban és a megyékben egyaránt.

5./ További erőfeszítéseket kell tennünk a marxista és a marxizmushoz közel álló erők összefogásának segítésére, a baloldali erők együttműködésére, egy széles, demokratikus, antifasiszta mozgalom létrehozására.

6./ A Közgyűlés fejezze ki elismerését Társaságunk aktivistáinak áldozatos és eredményes munkájukért, tagságunknak erkölcsi és anyagi támogatásukért.

Beszámoló a Marx Károly Társaság 2003. évi költségvetésének végrehajtásáról

Javaslat a Társaság 2004. évi költségvetésére

Tisztelt Közgyűlés!

A 2003. évi, januári Közgyűlés által jóváhagyott egymillió kétszázezerforintos bevételi és ugyanannyi kiadási tervet a vezetőség a következők szerint hajtotta végre:

Bevétel:	1,888.589 Ft
Kiadás:	1,881.079 Ft
Egyenleg:	+ 7.510 Ft

A bevételek az 1 134 főt számláló regisztrált tagjaink és támogatóink közül 1049 személytől származnak. Átlagosan számítva 85 személytől az elmúlt évben nem kaptunk tagdíjat, illetve adományt. Rajtuk kívül számos tagunk, olvasónk helyett a tagozatok azon tagjai fizettek, akik jóval többet nyújtottak az átlagos összegekénél. Társaságunk egy főre számítva 1.665.- forintot bevételezett az elmúlt évben. Ez az összeg összesen **688.589 forint többletbevételt eredményezett. A kiadásaink ennek megfelelően 681.079 forinttal bővültek.**

Bevételi tervünk túlteljesítéséhez jelentősen hozzájárultak több tízezer forintjaikkal azok az elvtársaink, akiket a "Dialektika" következő számában név szerint is meg kívánunk említeni. Ez úton is köszönjük mindazoknak a segítséget, akik hozzájárultak Társaságunk működésének és a "Dialektika" kiadásának és terjesztésének pénzügyi fedezetéhez.

A kiadások döntő többségét a "Dialektika" elkészítésére és terjesztésére fordítottuk. Ennek összege: **1,307.635-** forint volt. Helyiség fenntartási költség **hozzájárulásként 120.500-** forintot fizettünk ki, míg szállításra, nyomtatványokra, adminisztrációs és egyéb célokra **452.944-** forintot költöttünk.

Említésre méltó, hogy a "Dialektika" valamennyi fővárosi kerületbe és megyébe, összesen **189 helységbe** eljut, továbbá 9 külföldi országban is vannak olvasói. Új helyzetet jelent a terjesztésbe országosan bevont **114 egyetem, főiskola, könyvtár, szakszervezet, szocialista országokbeli nagykövetségekhez, és egyéb intézményekhez** mintegy **170 példányban** jutnak el.

Kilenc elvtársunk végzi a lap fő elosztói szerepkörét, 81-en pedig a helyi terjesz-

tést intézik. A postázók, szállítók és terjesztők között találjuk a vezetőség és a szerkesztőbizottság 14 tagját és valamennyi tagozat és csoportvezető elvtársainkat. **Ez úton is köszönetet mondunk odaadó munkájukért!**

A MARX KÁROLY TÁRSASÁG 2004. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TERVE

Figyelembe véve, hogy Társaságunk tagjainak, támogatóinak, a "Dialektika" olvasóinak száma várhatóan tovább növekszik, 2004-re 1,800.000- forint bevételt és hasonló összegű kiadást javasolunk jóváhagyásra. Ez az összeg a jelenlegi olvasói létszámot figyelembe véve egy főre 1.400-forintos tagsági díjat jelent. A várható ténylegesen fizető 1200 olvasót, és a növekvő költségeket számítva, az egy főre jutó befizetést tehát az eddigi 1.200 Ft helyett 1.400- forintban javaslom megállapítani, annak figyelembevételével, hogy a helyileg befizetett összegek fele néhány nagyobb tagozatnál marad, saját költségeik fedezésére. A várható létszámnövekedéssel számolva 2004 végére a "Dialektika" eddigi havi-kéthavi 1700-as példányszámát 1800-ra emelhetjük.

A tervezett 1,800.000- Ft bevétel és a tényleges tagdíjbevétel közti 120 000- forint különbséget a tagdíj melletti adományokból javasoljuk fedezni.

2004-ben az alábbi célokra javasoljuk az 1,800.000- forintot felhasználni:

A "Dialektika" c. lapunk kiadására és terjesztésére	1,500.000- Ft.
Helyiség fenntartásra	168.000- Ft.
Egyéb fenntartási kiadásokra	132.000- Ft.
Összesen:	1,800.000- Ft.

Budapest, 2004. január 10.

A Marx Károly Társaság Vezetősége

Jóváhagyta: 1500-Ft./fő/év tagdíj módosítással.

**a Marx Károly Társaság
Közgyűlése**
2004. január 10-én

Wirth Ádám
a közgyűlés elnöke

TERMÉSZETES SZÖVETSÉGES

Egyetértésben Ferencz Lajos írásával ("Dialektika" 2003. október - november), azt kiegészítő, továbbgondoló észrevételekkel folytatom.

A jelen politikai fejlemények kritikus, jövőnket, az országot, a teljes baloldal jövőjét meghatározó pontját a következő országgyűlési választás jelenti. Konkrétan annak kimenetele, annak kormányt alakító, hatalmat megragadó győztese.

Korai és fölösleges lenne ma a latolgatás sokágú útjain tévelyegni, az érvelések állításain vitatkozni. Tény: a levitézlett, ám erejét a követő tömegeivel is szünet nélkül harsogva mutató Orbán-tábor a növekvő számú passzív szavazók "negatív segítségével" esélyes a nyeresre. Ennek lehetséges következményeit viszont országosan több mint szükségszerű lenne folyamatosan, a választásokig végig zongorázni.

Mindez nem sok jót ígér a gógós, moha, további uralkodásra éhes, meggazdagodott és továbbra is gazdagodni akaró jobboldali és dzensztri rétegektől különböző, becsületben, tisztességben élő magyar milliók számára.

A politikai közhangulatban nem tükröződik a jobboldali fordulatra mutató veszély. A természetes szövetségesek nem jelölik meg a politikai törekvések prioritásait. A természetes szövetségesek "jó" magyar hagyományok nyomán természetellenesen egymás ellen vagdalkoznak. "Régi dicsőségünk" — úgy tűnik — most elkészik az "éji homályban", hiszen jelenleg mozgalmunk sajnos nem túlzás: *tartósan mélypontját éli meg, és fénye talán a leghalványabb az európai mozgalmak fényei között.*

Volt már arra történelmi példa, hogy a természetes szövetségesek nem látták a fő veszélyt, s utóbb egybezárván elmélkedhettek azon, hogy hol és mikor hibáztak. *Magyar viszonylatban az nem természetes, hogy egy választási győzelemre nem esélyes politikai erő, ismételt vesztesként a fő tüzet nem az őt eltaposni igyekvő, tőle zsigereiben idegen csapat ellen fordítja.* Ennek irányában a szövetség nem természetes.

Szövetséges viszont mindenki, akinek, és akiknek a természetétől idegen a monarchiás és horthysta múlt, a nemzeteket felörlő nacionalizmus, a közpénzek szabad rablása, az úri osztály harangzúgással kísért dáridózása, a társadalom szakadékkal való szétválasztása, milliók emberhez méltó élettől való megfosztása.

Igaz a hivatkozott cikk gondolatmenete, ám jó lenne, ha a legfőbb cél húrját természetes szövetségesként közösen pengetnénk.

Szilágyi László

Jegyzőkönyv

Felvéve a Marx Károly Társaság Közgyűlésén, 2004. január 10-én 10 órakor a Bp. II. Zsigmond tér 8. sz. alatti előadóteremben.

Farkas Péter vezetőségi tag üdvözli a megjelent küldötteket, meghívott vendégeket, a társ civil szervezetek képviselőit és megnyitja a társaság közgyűlését. Javaslatot tesz a közgyűlést levezető elnök személyére, **Wirth Ádámr**a, a társaság elnökhelyettesére. A résztvevők a javaslatot egyhangúan elfogadták. Ezt követően Farkas Péter felkéri Wirth Ádámot a közgyűlés levezetésére.

Wirth Ádám üdvözli a megjelenteket. Megállapítja, hogy a Társaság 1 134 regisztrált tagjából 919 fő képviseletében 53 küldött vesz részt a tanácskozáson. Tehát a Közgyűlés határozatképes.

Javaslatot tesz a Közgyűlés jegyzőkönyv vezetőjére, **Ferencz Lajos** személyére. Más javaslat nem lévén, a küldöttek a jelöltet egyhangúan elfogadták.

A Közgyűlés elnöke megemlékezett az elmúlt évben elhunyt tagokról: **Béleczky Ferenc, Falaky Józsefné, dr. Horváth István, Kádár Endre, Keleti Katalin, Kontara Ferenc, Kosztrohán István, Nemeicz Lajos, Pécsi János, Porteleki László, Rácz Tamás, Sebestyén Sándor, Strassenreiter József** elvtársakról. Az elhunytak emlékének egy perces néma felállással adóztak.

Az elnök javaslatot tett a Közgyűlés napirendjére: 1./ A Vezetőség beszámolója az előző közgyűlés határozatainak végrehajtásáról, a Társaság 2003 évi tevékenységéről. Előadó: **Rozsnyai Ervin**, a Társaság elnöke; 2./ A Vezetőség beszámolója az előző évben végzett szervezeti munkáról és a pénzügyi gazdálkodásról. Javaslat a 2004-es év költségvetésére. Előadó: **Ferencz Lajos** vezetőségi tag. 3./ A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése a 2003-as év pénzügyi helyzetéről. Előadó: **Kardos Péter**, a PEB elnöke.

Más napirendi javaslat nem lévén, a küldöttek egyhangúan elfogadták a javasolt napirendet, és azt a módszert, hogy a három beszámoló egymást után következék, és a vita együtt történjék a három témában.

Az elnök ezután átadta a szót Rozsnyai Ervinnek, majd Ferencz Lajosnak, és végül Kardos Péternek. (A beszámolók mel-

lékelve, a "Dialektika" januári - februári összevont számában ismertetésre kerülnek).

A beszámolók elhangzása után az elnök a vitát megnyitotta.

Wirth Ádám a vita elején javasolta, hogy a Marx Károly Társaság megalakulásának 15. évfordulójáról ünnepi körülmények között emlékezzünk meg. Esetleg egy-két megyei tagozatunknál is megismételhetjük az ünnepséget.

Dr. Kerekes József, a Zala megyei tagozat vezetője egyetértett az ünnepségre történő javaslattal, majd röviden vázolta **Kárpáti Sándor** nagykanizsai előadásának kedvező hatását. A helyi sajtó és TV ezzel kapcsolatos tudósításait. Kérdést tett fel, hogy a Munkáspárt Elméleti Bizottságában a Társaság egyes vezetői és tagjai milyen munkát és milyen eredménnyel folytattak? Rozsnyai Ervin beszámolójában sokallta a sajtóra való hivatkozásokat.

Wirth Ádám rövid közbevetésben közölte: a munkáspárti elméleti munka a tapasztalatok szerint véget ért, és az elfogadott tanulmány sem került a párt részéről kiadásra. Ezért most a "Dialektika" mellékleteként tervezik megjelentetésre a tanulmányt, a Társaságunk munkatervében meghatározottak szerint.

Nagy Imre, a Békés megyei tagozat vezetője a tagozat tevékenységében mutatózó "átmeneti állapotokról" számolt be, azzal a reménnyel, hogy rövidesen a pozitívumok érvényesülése következik. Taglétszámuk csökkent. A társ-szervezetekkel lanyhultak a kapcsolatok, de az új vezetőség munkája nyomán e téren is javulás várható. Elismeréssel szólt a "Dialektika"-ról, de a terjesztést kéri teljesen a megyei vezetőségre bízni, ne legyen kettősség a központ és a megye között a lap elosztása terén. Ahol szükséges, ott a megye adjon egysekknek tiszteletpéldányt.

Csaba Elemér, a XV. kerületiek képviseletében hangsúlyozta, hogy a munka eredménye a helyszínen dől el. Értékelte a munkáspárti kezdeményezésre folytatott aláírásgyűjtés kapcsán felmerült gondokat. Dicsérte a "Dialektika" számainak tartalmát. Rozsnyai Ervin beszámolójához kapcsolódva felvetette, hogy ki a fő ellenség? A burzsoázia — felelte. De a fő felelősség az MSZP-n van! Javasolta, hogy a Társaság követelje a Vér és Becsület szervezet betiltását. Kérdést tett fel az iraki KP tevékenységének minősítése kapcsán.

Rudas Istvánné Erzsike, az Ezredvég képviseletében javasolta, hogy Interneten is jelentessük meg a Társaság MSZP-vel kapcsolatos nézeteit, a kapcsolatok javítását célozva. Elképzelhetőnek tartja, hogy a Társaság egyes írásai az EZREDVÉG-ben is megjelenjenek. "A Szabadság"-ban is kezdeményezzük írásaink megjelentetését. A Társaság és a Munkáspárt, valamint az MSZP kapcsolatáról szólva figyelmeztetett: egy szájból hideget és meleget fújni nem tanácsos.

Szilágyi László Heves megyei (Parád) küldött szerint az elhangzott munkatervi javaslatok jók, azokat részletesen ki kell dolgozni. Készüljünk a 2006-os választásokra. Fő veszély a szélsőjobb, mely mögött a FIDESZ, és az általa irányított egész jobboldal áll. Az MSZP jelenleg is a "kevésbé rossz". Aláhúzottan szólt a baloldali erők összefogásának szükségességéről. Szerinte a MKT fő feladata az agitációs és propagandamunkában rejlik. Nyitni kell kifelé!

Szende György II. kerületi küldött arra hívta fel a figyelmet, hogy amennyiben az Orbán Viktor által vezetett jobboldal kerülne kormányra, az "minőségi változást" jelentene a baloldali erőkkel szembeni politikában. Az a hatalom sokkal radikálisabb lenne a baloldallal szemben, mint az előző Fidesz-kormány volt, mert a helyzet lényegesen megváltozott. Nem mindegy, hogy a FIDESZ vagy az MSZP van hatalmon.

Benedikt Szvetlana műegyetemi küldött idézte a közelmúltban **Thürmer Gyulával**, a Munkáspárt elnökével folytatott kérdés-felelet pártbeszédét egy rendezvényen. Itt az elnök korrektil reagált a meglévő fasiszta veszéllyel kapcsolatosan. Rozsnyai Ervin előadására reagálva javasolta, hogy a régi weimári események helyett, vagy mellett a mai gyakorlatból hozunk fel érveket a lakosság felé. A kommunistaellenesség nem csak a jobb- és szélsőjobb erőknél, hanem az MSZP-nél is jelen vannak. Tisztázni kell elveinket a fasiszta veszéllyel kapcsolatosan. A kórház privatizációval kapcsolatos aláírásgyűjtésről szóló állásfoglalásunkban is van egy igen is meg nem is motiváció.

Komócsin Mihály, a Csongrád megyei tagozat vezetője javasolta, hogy elvi alapon vizsgáljuk az MSZP-hez és a Munkáspárthoz való viszonyunkat. A baloldali civil szervezetek egységesen foglaljanak állást. Javasolja, hogy a "Dialektika" forduljon kifelé, különösen az értelmiségiek felé. Az

(folytatás a 7. oldalon)

(folytatás a 6. oldalról)

MSZP felé mondjuk el bírálatainkat, ugyanakkor keressük velük a kapcsolatfelvételt, illetve a jelenlegi kapcsolatokat javítsuk.

Oroszi István XII. kerületi küldött dicsérte Rozsnyai Ervin beszámolójának politikai részét. Jó lenne erről a "Dialektiká"-ban is olvasni. Beszél a baloldali erők összefogásának fontosságáról. A rendszerváltáskor az MSZP vállalta a kommunista, szocialista hagyományok ápolását, de később ettől teljesen eltért. Ma apályban van a munkásmozgalom, ezen belül a kommunista mozgalom. A Marx Károly Társaság történelmi feladata a kommunista mozgalom, a marxista hagyományok őrzése, ápolása és továbbfejlesztése. A kapitalizmus mai csődjéből a kiút a marxizmus útmutatása.

Krétai László Pest megyei (Pécel) küldött az MSZP-t gyűjtő pártként jellemezte, ahol sok a jóakarató tag. Javasolta, hogy az MKT is adjon hangot annak a követelésnek: váltsák le az MNB elnökét, aki jobban tehet az ország pénzügyi helyzetének romlásáért, mint a leváltott pénzügyminiszter. Az MKT vezetősége tartson vidéken legalább egy kihelyezett ülést, melynek mozgósító hatása lehet, ha jól megszervezzük. Javasolta továbbá, hogy szólítsuk fel a nem-fizető tagokat, a "Dialektiká"-t rendszeresen olvasókat, hogy támogassák a Társaságot és lapját, az állandó pénzzavar csökkentése érdekében. Megismételte a korábbi javaslatát, hogy a Vezetőség tartson rendszeres ügyeletet. Felajánlotta segítségét az ifjúsági tagozat működése érdekében.

Széchy András IX. kerületi küldött foglalkozott a vezetőség beszámolójában kiemelt fasiszta veszély felvetésével, amit a világban végbemenő folyamatokból kell levezetni. Hat milliárd ember számára egy korábrinál sokkal kegyetlenebb fasizmussal kell számolnunk. Ez ellen mit kell tennünk? Mozgósítsuk hazánkban összefogásra a baloldali civil szervezeteket egy széles, demokratikus, antifasiszta mozgalom megteremtéséért!

Kökény László, Heves megyei tagozatvezető szerint a "Dialektiká"-nak a jövőben is olyan izzó hangú írásokat kell közzé tennie, mint az a 2002-es választási kampány időszakában történt. A kommunistákat fel kell rázni, hogy a mozgalom fel tudjon állni a tespedésből. Sok a helyezkedő ember a munkásmozgalomban. A legfőbb bajnak az ideológiai és politikai tisztán látás hiányát tartja.

Farkas Péter III. kerületi küldött az MSZP-hez való viszonyról, a fasiszta ve-

szélyről beszélve kiemelte annak szükségességét, hogy differenciálni kell a jobboldali pártokat. Az ifjúság között végzett munka kapcsán jelezte az ATTAC-ban és a Magyar Szociális Fórumban szereplő fiatalok között végzett munka fontosságát.

Hirschler Tamás XI. kerületi küldött egyetért a beszámolóban elhangzott fasiszmusról szóló levezetéssel. Szerinte a nemzetközi osztályharc során a döntő tényező a szociális tényező, mely a weimári időkben is döntött. A kórház törvényről szolt. Szerinte az aláírást gyűjtő ívet aki akarja írja alá, bármilyen legyen is a világnézete, politikai meggyőződése. Az e körül zajló vita demagógia. A "Dialektiká"-ról szólva az erők egyesítését tartaná helyesnek, a baloldali szervezeteknek közös lapot kellene összehozniuk.

Farkas Péter III. kerületi küldött javaslatlétet véget kért ismételten szót. Javasolta, hogy 1500 forint legyen az évi egy főre jutó tagdíj összege. Felvetette: nem lesz sok az 1,8 milliós bevétel tervezése a költségvetésben?

Nagy Ferenc, a XX.-XXIII. kerületi tagozat vezetője javasolta, hogy Marx szellemében vizsgáljuk az MSZP-hez és a Munkáspárthoz való viszonyunkat. Az ország konkrét helyzetét figyelembe véve, az adott erőviszonyoknak megfelelően az MSZP és a koalíciós kormány támogatása a célszerű a lakosság igényeinek megfelelően.

Czibulya János I. kerületi küldött javasolta, hogy fogadjuk el a beszámolókat a vitában elhangzó javaslatokat is figyelembe véve. Dicsérte a filozófiai munkacsoport tevékenységét, a megszervezett filozófiai konferencia munkáját. A közgazdasági és más munkacsoportok tevékenységét is hasonló szintre kellene felhozni. Jónak tartja az egyetemekre és főiskolákra folyamatosan küldött "Dialektika" kezdeményezést. Ismerjük meg ennek hatását a fiatalok között.

Gondi József XI. kerületi küldött a Társaság elméleti munkájának fontosságát hangoztatta. Kiemelte a szükséges tolerancia fontosságát, és több segítséget kért az elméleti munka viteléhez.

Harangozó Ferenc, a XVIII kerületi tagozat vezetője szerint jó a beszámoló, és az MSZP-vel kapcsolatos kritikával is egyetért a fasiszmus veszélye vonatkozásában. Tájékoztatta a Közgyűlést, hogy a kerületi tagozat, a munkáspárti szervezettel közösen meghívta Tamás Gáspár Miklóst. Kérte, hogy minél többen jelenjenek meg a fórumon "A Szabadság"-ban is közzétett helyen és időpontban.

Szalai József V. kerületi küldött a kifelé nyitás fontosságát hangsúlyozva kiemelte a közéletet befolyásoló marxista propaganda jelentőségét.

Pápista József, az egri tagozat vezetője azt elemezte, hogy a Marx Károly Társaság Munkáspártot támogató lépéseivel szemben a Munkáspárt miként támogatja Társaságunkat? Tapasztalatait elmondva kijelentette: sajnos a pártvezetés inkább a Társaság ellen, mint mellette van, pedig a két szervezet egymással természetes szövetségben van.

Kardos Péter VI. kerületi küldött az EU-választásokra hívta fel a figyelmet, kiemelve, hogy a választásokon a Munkáspártra kell szavazni, hogy legyen esélye a bejutásra. Ezzel az MSZP helyzetét nem befolyásoljuk, mert a tét nem azonos az országgyűlési képviselő választásokéval.

Wirth Ádám a vitát lezárva a válaszadásra átadta a szót a napirendi előadónak, akik egybehangozóan hangsúlyozták a felvetett észrevételek és javaslatok tanulmányozását és azok szükség szerint a munkatervben történő rögzítését, a "Dialektiká"-ban való közreadását.

Az elnök javasolta a határozati javaslatba felvenni az elméleti munkával kapcsolatos teendőket, a 15. évfordulóval kapcsolatos ünnepség szervezését, az EZREDVÉG-ben folyamatosan elhelyezendő írásokat. A költségvetési tervben a javasolt 1500 forint/fő/év tagdíj meghatározását az eredetileg javasolt 1400 forint helyett. Szólt a vitában elhangzott más témákkal kapcsolatos véleményéről.

A Közgyűlés mindhárom előterjesztést, a vitában elhangzottak figyelembe vételével, a kiegészítő javaslatokkal egyhangúlag elfogadta.

A Közgyűlés Wirth Ádám zárszavaival ért véget.

Kmft.

Ferencz Lajos
jegyzőkönyvvezető

Barabás Bálintné
Szalai József
jegyzőkönyv-hitelesítők

Wirth Ádám
a közgyűlést levezető elnök

Iraki kommunisták felhívása a kollaboránsok ellen

(Részletek)

Irak munkásai, parasztjai, diákjai!
Szalljatok szembe a hódítókkal!

Az USA elfoglalta országunkat, és Bagdad elestét ünnepnappá nyilvánította. Eltörtölték viszont a dicsőséges Júliusi Forradalom ünnepét. (1958. július 14-én népi felkelés kergette el az imperialista-barát kormányt, és létrehozta az Iraki Köztársaságot. – *A szerk.*) A döntésre áldását adta az amerikai zsoldban álló "Kormányzótanács", amelyben pártunk áruló is részt vesznek. Bűnös, szégyenletes cselekedet volt ez.

Az Iraki KP titkárságának áruló irányvonala nem egyik napról a másikra keletkezett. 2003. április 2-án a párt lapja közölte, hogy kommunisták együtt harcolnak az amerikaiakkal az iraki hadsereg ellen. Ezt megelőzőleg, a párt már 1990 óta elvesztette identitását, és az imperializmus-tól függő erőkkkel tartott kapcsolatot.

Az iraki ellenállás az egész világot meglepte. A megszálló hadsereg parancsnoka háborús övezetté nyilvánította az Eufrátesz középső régióját, és azt is elismerte, hogy akármi legyen is Szaddam Husszein sorsa, az ellenállás valószínűleg nem fog meggyengülni. Bár washingtoni amerikai lapok és iraki újságok is tudósítanak a hazafias ellenállásról, a KP publikációi alig vesznek róla tudomást, sőt az ellenállókat nemegyszer "terroristáknak" és az előző rendszer "maradványainak" minősítik, a lakosságot pedig felszólítják a denuncálásukra.

A mi harcunk a régi rendszer ellen nem egy személy, hanem az egész struktúra ellen irányult. A renegátok vezetése alatt a párt felhagyott ezzel a vonallal, és a harcot

egyetlen személyre koncentráta. Közben a régi rendszer olyan figuráival lép szövetségre, akik a hazafias mozgalmat a legkegyetlenebbül üldözték.

Gazdasági téren a megszállók az állami intézmények privatizálására töreksznek, azzal az indokkal, hogy ezek veszteségesek. Politikájuk egyik legfélelmetesebb következményeként megszűnt a korábbi szociális szolgáltató hálózat, az ingyenes egészségügyi ellátás és oktatás, a fizetett szabadság. Ez az eredménye a privatizálásnak és kiárusításnak; közben a "Tanács" tagjai és lakásai gátlástalanul gazdagodnak, akárcsak az embargó egykori haszonélvezői. Visszatérnek a régi rendszer fasisztoid kiszolgálói, és megkaparintják a köztulajdont. A megszállást munkanélküliség, éhség, szegénység kíséri.

A KP mindig a békéért, a nép szabadságáért harcolt, szembeszállt az agresszióval és hódítással. A kollaboránsok elárulták ezt az ügyet. Mi, iraki kommunisták, sohasem álltunk a megszállók oldalán. Minden erőnkkel azért harcolunk, hogy megszabaduljunk a hódítóktól. Részei vagyunk a legkülönbözőbb ideológiai áramlatokat átfogó nemzeti ellenállásnak.

Nyomatékosan kijelentjük, hogy az iraki népnek egyetlen alkotóeleme sem fontosabb a másikinál; hogy arabok, kurdok, szírek, türkmének, muzulmánok, keresztények, az összes nemzeti és etnikai csoportok egyenlők, egy népet alkotnak.

Dicsőség az iraki népnek! Dicsőség az ellenállás hőseinek, a megszállás ellen küzdő hazafias mozgalom résztvevőinek!

Irak Kommunista Pártja

Európai baloldali pártok nyilatkozata

Párizsban, 2003. november 9-én, európai kommunista és szocialista irányzatú pártok közös nyilatkozatot írtak alá, amelyben állást foglalnak az Európai Szociális Fórum mellett, a neoliberális és militarista politikák, az amerikai imperializmus és hegemonizmus ellen. Az alábbiakban részleteket közlünk a dokumentumból.

"Mindannyian szenvedünk a globalizált kapitalizmus politikájának következményeitől, a nehéz küzdelmekben kivított társadalmi szolidaritás és *vívmányok megkérdőjelezésétől. Általános támadás folyik a nyugdíjrendszerek ellen, leépítik és privatizálják a társadalombiztosítást, a piac törvényeinek vetik alá a közszolgáltatásokat és olyan alapvető szektorokat, mint az egészségügy, a közoktatás, a mezőgazdaság, a kultúra, bizonytalanná és szabad prédává teszik a munka piacát. Fokozódik a szakszervezet-ellenes elnyomás és a bevándorlókat sújtó politika.*" Az aláíró pártok megállapítják: "a maastrichti szerződés által felgyorsított *liberális politikák* tovább súlyosbítják a társadalmi egyenlőtlenségeket, a munkanélküliséget, a szegénységet, a kizsákmányolást", ami azzal a következménnyel jár, hogy "nő a közömbösség, erősödik a jobboldal és a szélsőjobb befolyása, a populizmus minden fajtája". "Eljött az ideje annak, hogy fokozzuk a harcot a 'szabadversenyes piacgazdaság' szentségének dogmája ellen, a piac és a multinacionális hatalma ellen, olyan viszonyokért, amelyek között a polgárok válnak a nevükben folytatott politika alanyaivá." A nyilatkozat követeli az iraki amerikai megszállás megszüntetését, támogatja "egy életképes palesztin állam létrehozását az 1967-es határok között és az Izrael állammal közösen kialakított biztonsági feltételek alapján".

A nyilatkozatot a következő pártok írták alá:

Francia Kommunista Párt, PDS – Demokratikus Szocializmus Pártja (Németország), Ausztria Kommunista Pártja, Belgium Kommunista Pártja, Akel-Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártja, Egyesült Baloldal (Spanyolország), Egyesült Baloldal és Alternatíva (Katalónia), az angol Munkáspárt Szocialista Kampánycsoportja (Nagy-Britannia), Görögország Kommunista Pártja, Synapismos (Görögország), Rifondazione Comunista (Olaszország), az Olasz Kommunista Pártja, A Baloldal (Luxemburg), Hollandia Szocialista Pártja, Portugál Kommunista Párt, Cseh-Morva Kommunista Párt, Szlovák Kommunista Párt, Svájci Munkapárt, ODP (Törökország Szabadság és Szolidaritás Pártja).

A Baloldali Front tagja lett a DIVSZ-nek

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség 2004. január elején tartott ciprusi tanácskozásán döntöttek a Baloldali Front Munkás Ifjúsági Szövetség felvételéről a DIVSZ-be.

A Baloldali Front megalakulása óta szoros kapcsolatban van a DIVSZ-szel. Ott volt a 15. és a 16. Világifjúsági találkozók Algériában és Havannában.

A DIVSZ 16. Kongresszusának üzenete a következőképpen zárul:

"*Felhívjuk a fiatalokat, hogy csatlakozzanak a küzdelemhez, amit a DIVSZ kezdett el 1945 novemberében azzal az elhatározással, hogy a végső győzelemig harcol. (Hasta la victoria siempre!) És ez a győzelem a MIENK lesz!*"

World Federation of Democratic Youth
Fédération Mondiale de la Jeunesse Démocratique
Federación Mundial de la Juventud Democrática
IN SERVICE OF YOUTH AND THEIR RIGHTS SINCE
1945

Leonyid Sirikov

A kommunisták igazáért

(Leonyid Sirikov professzor tanulmánya oroszul a *Dialóg* folyóirat 2002. szeptemberi számában jelent meg, "Kommunisták harcban nemes célokért" címmel. Az antikommunista történelemhamisításokat bírálva és leleplezve, tények és adatok segítségével mutatja be a Szovjetunió és az SZKP történetének bonyolult, több oldalról vitatott korszakát. A téma és a dokumentált tárgyalási mód a magyar olvasó érdeklődésére is számot tarthat. A hosszabb tanulmányt rövidített, kivonatos fordításban ismertetjük.)

A "Dialektika" VII. évfolyam 10-11. számában közöltek befejező része

A Központi Bizottság 1938. januári ülésén elfogadott határozat elítélte a pártszervezetek által elkövetett hibákat, felszólította a pártszervezeteket, hogy vessenek véget a tömeges, válogatás nélküli kizárásoknak, s egyéni, differenciált módon foglalkozzanak a párttagok ügyeivel. Arra kötelezte a pártszervezeteket, hogy váltsák le és vonják felelősségre, részesítsék pártbüntetésben azokat a tisztségviselőket, akik megsértik a KB direktíváit, önkényeskednek a párt tagjaival. A Pravda 1938. augusztus 7.-i száma arról számolt be, hogy a megyei, területi, városi, kerületi pártbizottságok, a köztársasági kommunista pártok központi bizottságai 85 273 fellebbezést vizsgáltak meg, s ezek 54 százalékában visszaállította a helytelenül kizártak párttagságát. A helyi pártszervezetekhez eddig az időpontig összesen 154 933 panasz és fellebbezés érkezett.

II.

A Központi Bizottság és a Népbiztosok Tanácsa 1938 november 17-én határozatot hozott "A letartóztatásokról, az ügyészi felügyeletről és a vizsgálatról". Nyilvánosságra kerültek a törvények megsértésének, a vizsgálatok meghamisításának, ártatlan emberek elleni eljárásoknak a tényei. Elítélték azt a vizsgálati módszert, amelyben a vizsgálóbíró megelégedett a vádlott beismerő vallomásával és nem törekedett arra, hogy azt tanuvalomásokkal, szakértői véleményekkel, tárgyi bizonyítékokkal is alátámasztassa. Leállították a tömeges letartóztatásokat és kitelepítéseket. Szigorúan előírták, hogy letartóztatásokat végrehajtani csak a bíróság döntése alapján, ügyészi jóváhagyással lehet. Felszámolták a bíróságokat helyettesítő "trojkákat".

A háború előtti helyzetben, a párt és a kormány megkülönböztetett figyelmet fordított a megrágalmazott katonai parancsnokok, a hadiiparban dolgozó szakemberek becsületének és tekintélyének helyreállítására. A Honvédelmi Népbizottság különbizottsága 30 ezer panaszt, bejelentést és kérvényt vizsgált meg. 1940. január 1.-ig 11 178 katonai parancsnokot vettek vissza

a hadseregbe, akik közül korábban 10 700-at politikai okokból távolítottak el. A hamis vádak alapján történt letartóztatásból visszatértek a hadseregbe *Rokosszovszkij, Mereckov*, a Szovjetunió későbbi marsalljai, *Bogdanov*, a páncélos csapatok marsallja, *Szergejev*, flotta-admirális, *Peregudov*, első osztályú kapitány-hadmérnök, a szovjet atom-tengeralattjáró flotta leendő megalapítója. Visszanyerte szabadságát és újra munkába állt számos tudós és tervező (többek között *Berg, Tupoljev, Landau, Polikarpov*). A népbizottságok és más hivatalok kérésére Sztálin intézkedett, hogy ártatlanul letartóztatott munkatársaikat sürgősen engedjék ki a börtönből. A mezőgazdasági népbizottság egyik vezetője így emlékezett vissza: "Amikor 1938 végén a börtönből kezdtek a népbizottsághoz visszatermi az ártatlanul elítélt emberek, Sztálin jelenlétében elégedettségemet fejeztem ki. A reakció meglepő volt. Hova tették a szemüket – mondta haragosan Sztálin. – hiszen ismerték ezeket az embereket, tudták, hogy milyen helyzetbe kerültek. Miért nem álltak ki mellettük, miért nem kerestek meg engem? A kellemetlenségektől féltek? Ha nyugodt életre vágnak, a népbizottsági munkát ott kellene hagyni".

A törvénysértésekért a felelőséget a Belügyi Népbizottság vezetőire hárították. Sztálin a repülőgépgyártás vezetőivel folytatott beszélgetésen kijelentette: "Jezsov elzüllött gazember! Sok ártatlant pusztított el. Ezért kivégeztük." A belügyi népbiztos posztjára *Berija* került, aki hízélgéssel és hajbókolással Sztálin bizalmába férközött. A Népbizottságon végzett, szigorúan titkos tevékenysége (bonyolult népgazdasági feladatok megoldása foglyok munkájával) energikus vezető híret keltette, és elfedte a hatalmi visszaéléseket. A belügyi népbiztosnak alárendelt "Különleges Tanácsnak" jogában állt súlyos büntetéseket, akár halálbüntetést is, kiszabni. Utasítására továbbra is folytatódott a letartóztatottak kínzása. Sok tekintetben a belügyi népbiztos jóváhagyásától függött a párt- és az állami szervek személyi állományának alakulása (kinevezésük előtt az ő hivatala ellenőrizte a vezető tisztségekre javasoltakat).

A GULÁG lakóinak nem egészen egy negyedét ítélték el politikai szempontok alapján. A többség köztörvényes bűnöző volt, akit hivatali visszaéléseiért, vagyon elleni bűncselekményért, üzérkedésért, rablásért, garázdaságért, és hasonló bűncselekményekért ítélték el. A szovjet állam a parazita bűnöző elemeket munkára kényszerítette, biztosítva átnevelésük feltételeit. Azok, akik jól viselkedtek, kedvezményekben részesültek, határidő előtt szabadultak. A Honvédó Háború idején a hazafias érzelmű foglyok lehetőséget kaptak arra, hogy bűneikért a fronton vezekeljenek.

Három év alatt 975 ezer ember szabadult határidő előtt, és harcolt a Vörös Hadseregben. Többen közülük hősiességükért a Szovjetunió Hőse kitüntetést kapták.

A háború után a Legfelsőbb Tanács Elnöksége a három évnél rövidebb időre elítélteket, a hadiüzemek önkényes elhagyásáért, katonai vétségekért elítélteket amnesztiában részesítette. A három évnél hosszabb időre elítéltek büntetését felére csökkentették. Nem terjedt ki az amnesztia az ellenforradalmi bűntettekért, a szocialista tulajdon fosztogatásáért, banditizmusért, pénzhamisításért, gyilkosságért elítéltekre. Szigorúan megbüntették ugyanakkor a hitlerista bérenceket, a szovjet lakosság ellen elkövetett népiirtás tetteit. 1943 júliusától 1945 májusáig a Szovjetunió felszabadított területén az NKVD szervei 77 152 embert tartóztattak le. A súlyos bűnöket elkövető hazaárulók megbüntetésére a Legfelsőbb Tanács Elnökségének határozatával szigorított rezsimmal kényszermunkatáborokat hoztak létre. A kémkedésért, terrorista és diverzáns tevékenységért elítélteket, a jobboldali, trockista, mensevik, eszer, fehérémigráns és más szovjetellenes szervezetek tagjait különleges táborokban gyűjtötték össze.

A háború utáni években államellenes bűnök vádjával letartóztatottak és elítéltek között neves politikai vezetők, katonai parancsnokok, magasan képzett szakemberek is voltak. A vezetők felső szintjeire befurakodott karrieristák és intrikusok, kihasználták Sztálin gyanakvását, visszaélték bizalmával. Nem ritkán megkerülték és ignorálták véleményét. Sztálin például nagyra értékelte helyettesét a Minisztertanácsban, *Voznyeszenszkijt*, a Tervhivatal elnökét, *Kuznyecovot*, a Központi Bizottság titkárát. Egy szűkebb körű beszélgetésen úgy nyilatkozott, hogy a Minisztertanács vezetését *Voznyeszenszkij*, a Központi Bizottság vezetését pedig *Kuznyecov* vehetné át tőle. Sztálin szavai eljutottak *Malenkovhoz* és *Berijához* is, akik a párt és a kormány vezetésében maguk is az első helyekre pályáztak. A vélt vetélytársakat ezért igyekeztek minden módon befeketíteni, legkisebb hibáikat is felnagyították. Elérték *Voznyeszenszkij* és *Kuznyecov* leváltását, és Sztálin javaslatával szemben, aki más vezető posztokra javasolta kinevezésüket, *Abakumov* állambiztonsági miniszter közreműködésével, hamis vádakkal pert indítottak ellenük. A vizsgálatot *Malenkov* és *Bulganyin* személyesen felügyelték. Sztálinnak arról számoltak be, hogy a bűnösök beismerő vallomást tettek.

A Legfelső Bíróság Katonai Kollégiuma 1950. szeptember 30.-án *Voznyeszenszkijt*, *Kuznyecovot*, továbbá *Rogyionovot*, az oroszországi föderatív köztársaság mi-

(folytatás a 10. oldalon)

(folytatás a 9. oldalról)

nisztartanásának elnökét, *Polkovot* a leningrádi területi és városi pártbizottság első titkárát, *Kapusztyint*, a leningrádi pártbizottság másodtitkárát, *Lazutyint*, a leningrádi szovjet végrehajtó bizottságának elnökét halálra ítélte. Az ítélet meghozatala után egy órával kivégezték őket. Az ügynevezett "leningrádi ügyben" 1950-1952-ben 200 leningrádi pártmunkást, szovjet hivatalnokot, és rokonaikat ítélték halálra vagy hosszabb börtönbüntetésre.

A leningrádi területi pártbizottság Malenkov javaslatára kinevezett titkára az állítólagos trockistákról 600 kommunista nevét tartalmazó listát állított össze és küldött el Sztálinnak, elpanaszolva, hogy "eltávolításukat" a KB állítólag akadályozza. Az ügy kivizsgálására Leningrádba küldött bizottság megállapította, hogy a listán becsületes emberek is szerepeltek, az októberi felkelés résztvevői, 30-40 évig a leningrádi üzemek dolgozói, akik soha semmilyen ellenzéknek nem voltak tagjai. A bizottság az általános represszió szándékát súlyos hibának minősítette. A bizottság következtetését Sztálin is jóváhagyta.

Bulganyin és *Golikov*, a haditengerészet káderosztályának főnöke, *Zsukov* marsall ellen intrikáltak. A marsall állítólagos "önkényeskedéseiről" jelentettek Sztálinnak. Berija ezzel egyidejűleg titokban terhelő vallomásokot gyűjtött *Zsukov*nak a háború alatti és utáni dolgairól. A Legfelsőbb Katonai Tanács ülésén, amelyre meghívták a Szovjetunió marsalljait, felolvasták *Novikov*nak, a légierő korábbi főmarsalljának és *Tyelegin* tábornoknak terhelő vallomásait *Zsukov* ellen. A vallomások lényege az volt, hogy *Zsukov* katonai puccs céljából összeesküvést szervezett. Az ülésen felszólaló Malenkov és Molotov *Zsukov* bűnösségét bizonygatták, mindenféle bizonyítékok nélkül. Az utánuk felszólaló *Konyev*, *Vasziljevskij* és *Rokosszovszij* marsallok, *Zsukov* jellemének egyes hibái és munkájának fogyatékoságai mellett, kifejezték azt a szilárd meggyőződésüket, hogy *Zsukov* nem összeesküvő. Különösen egyértelműen és érvelő módon szólalt fel *Ribalkó*, a páncélos csapatok marsallja. Sztálinhoz és a politikai bizottság tagjaihoz fordulva kijelentette: "Zsukovnak, mint minden embernek, vannak hibái, de ő igazi hazafi, amit meggyőzően bebizonyított a Honvédő Háború csatáiban." Sztálin a vitát megszakítva, *Zsukov*hoz lépett, és kérte, mondjon véleményt. *Zsukov* azt válaszolta: "Nincs okom mentegetőzésre. Mindig hűségesen szolgáltam a pártot és a hazámat. Semmiféle összeesküvéshez nincs közöm. Kérem önt, vizsgálta ki, milyen körülmények között születtek *Tyelegin* és *Novikov* vallomásai. Én ezeket az embe-
reket jól ismerem, együtt dolgoztunk a nehéz háborús körülmények között. Meggyőződésem, hogy valaki kényszerítette őket arra, hogy hazugságot írjanak." Sztálin azt javasolta, *Zsukov* egy időre távo-

zon Moszkvából. Előbb az ogyesszai, később az urali katonai körzet parancsnokának nevezték ki. A szverdlovszki pártszervezet a 19. pártkongresszus küldöttének választotta, ahol a Központi Bizottság póttagjává választották. Sztálin javaslatára újra a szárazföldi csapatok főparancsnoka lett.

Sztétűzták a Zsidó Antifasiszta Bizottságot. Leszámolásra készültek a párt-és állami vezetőket kezelő orvoscsoporttal. Az orvosok "leleplezése" kérdésében vetélkedés kezdődött az állambiztonsági minisztériumon belül is. Egy feljelentés nyomán Abakumovra, az állambiztonsági miniszterre is gyanú terelődött, hogy állítólag akadályozza az "orvos-terroristák" és kémek leleplezését. 1951 júniusában a Malenkov által vezetett bizottság javaslatára Abakumovot leváltották és letartóztatták.

Sztálin halála után a törvénytelenések kezdeményezői és végrehajtói látszólag megbánást mutattak, és Sztálin személyi kultuszával takargatták bűneiket. Valamennyien (egyesek meggyőződésből, mások karrierista megfontolásból) az önkényeskedések megszüntetése, a szocialista jogrend betartása mellett szálltak síkra, és elhatárolódtak Berijától. Berija és a Belügyminisztérium más vezetőit kizárták a pártból, a szovjet bíróság elítélte őket.

A párt kezdeményezésére elkezdődött a törvénytelenések következményeinek felszámolása, az állampolgárok megalapozatlan elítélését kizáró jogrend helyreállítása. 1953. szeptember 1.-én megszüntették a Belügyminisztérium mellett működő Különleges Tanácsot, szigorún előírták, hogy büntetéseket kiszabni csak bírósági határozat útján lehet. A Minisztertanács mellett létrehozott Államvédelmi Bizottság feladatává tették, hogy az államvédelmi szervek "a tényleges ellenség ellen", ne pedig a becsületes emberek ellen harcoljanak. Lépéseket tettek a bíróságok demokratikus működése és az ügyészi felügyelet megerősítése érdekében.

Kiengedték a börtönökből és táborokból azokat, akiket a háború után politikai szempontok alapján ártatlanul tartóztattak le, ítélték el, továbbá azokat, akik a társadalom számára nem jelentettek komoly veszélyt. A belügyminisztérium adatai szerint ebben az időben 2 526 402 ember volt javító-munkatáborokban, közülük 221 435 különösen veszélyes bűnöző (kém, diverzáns, terrorista, trockista, eszer, nacionalista stb.) szigorított rezsimű különleges táborokban. 1953 nyarán a Központi Pártellenőrző Bizottságot azzal bízták meg, vizsgálja felül a pártból kizárt és letartóztatott egykori párttagok ügyeit, és az ártatlanok párttagságát állítsa helyre. 1953-ban megszüntették az "orvosok ügyét". 1955 novemberében megsemmisítették a Zsidó Antifasiszta Bizottság ügyében hozott ítéleteket.

Párttagságuk helyreállításával egyidejűleg számos a 30-as években elítélt párt-, állami és katonai vezetőt rehabilitáltak. A

Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiuma 1954-től 1956 februárjáig 7 679 embert rehabilitált, többeket közülük haláluk után. Ugyanezekben az években a Pártellenőrző Bizottság 5 456, korábban a pártból kizárt kommunista párttagságát állította vissza. 1956 és 1961 között pátvonalon további 30 954 kommunistát rehabilitáltak. Közülük 2 693 vezető pártmunkás és kom-szomolista volt, 4 148 szovjet szervezetekben dolgozott, 6 165 a népgazdaságban töltött be vezető tisztségeket, 4 394 katonai parancsnok, politikai tiszt volt. Az önkényeskedés felszámolása, a szocialista jogrend megteremtése növelte a szocialista rendszer erejét, kedvező politikai és erkölcsi légkört teremtett a dolgozó tömegek alkotó energiájának kibontakozásához.

A peresztrojka időszakában a rehabilitálás folyamatába olyan emberek kapcsolódtak be, akik ezt saját politikai céljaikra használták fel. A személyi ügyek gondos vizsgálata és differenciált elbírálása helyett "egy tüsszentéssel" eltöröltek minden bíróságon kívüli határozatot. *Alekszander Jakovlev* által vezetett bizottság a rehabilitálásokat a trockistákra és a többi ellenzéki csoport tagjaira is kiterjesztette. Dicsőítették azt a Rjutyint, akit a törvényesen megválasztott állami és pártszervek erőszakos megdöntésére való felhívásért ítélték el.

A rehabilitációs kampány Sztálin fokozódó bírálatával párosult. Ebben közvetlenül Sztálin halála után Berija és Malenkov játszottak kezdeményező szerepet. Az SZKP 20. kongresszusa az önkényeskedéseket és törvénytelenégeket, mint a szocialista rendszer lényegétől idegeneket, a kommunista ideológiával összeférhetetleneket, elvileg elítélte. Hruscsov azonban beszédében Sztálint tendenciózusan, érde-
meit csökkentve, a történelmi tényeket meghamisítva bírálta, jellemének negatív vonásait sötét színekkel ecsetelte, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy az elkövetett igazságtalan repressziók egyetlen bűnösének Sztálint tüntesse fel, maga pedig az új, "demokratikus" irányvonal bajnokaként léphessen fel. Hruscsov tendenciózus Sztálin-bírálatát a szovjetellenes, antikommunista propaganda feltartóztathatatlan áradatát indította el, melyet a külföldi szovjetellenes központok minden eszközzel támogattak.

A "peresztrojka ideológusai" bátorították a szovjet történelem, az SZKP gyalázóit, szándékosan eltorzították a kommunista párt tevékenységét. A sajtó, a könyvek, a színházak, a mozi és a televízió a múlt tragikus eseményeivel, a törvénytelen-ségekkel és repressziókkal voltak tele. Mindenfelé a kommunisták állítólagos gáz-tetteiről kiabáltak. Ugyanakkor elhallgatták, hogy a párt elítélte a törvényteleneket, és rehabilitálta az ártatlanokat. A "peresztrojka" ellenségeinek kiáltottak ki minden kommunistát, aki tiltakozni merészt a történelemhamisítások ellen.

A szovjetellenes hisztéria igazi indíté-
(folytatás a 11. oldalon)

A 2001. szeptember 11-i merényletek héttére és az aktuális USA-politika

IV.

(A "Dialektika" VII. évfolyam 10-11. számában közöltek befejező része)

t./A WTC tornyok szokatlanul üresek voltak. A WTC tornyokban egy átlagos napon több, mint 50.000 ember dolgozott.

Ha fanatikus terroristák lettek volna az elkövetők, egy ilyen gondosan kidolgozott merényletet bizonyára akkor hajtottak volna végre, amikor "minél több átkozott kapitalista üzletember" tartózkodik a tornyokban, tehát bizonyára nem 9 óra előtt, amikor még kevesen vannak az épületekben, és a felsőbb vezetők sincsenek a helyükön. Kezdetben több tízezer áldozatról szóltak a híradások, ám a számok gyorsan csökkentek. Hónapokkal később újra lefelé korrigálták az áldozatok számát. 2002. 01. 09-én az áldozatok száma 2893, beleszámítva a repülőgépeken lévőket személyzetet valamint a 300 tűzoltót.

Ez "csak" 1200 személy tornyonként.

Ez így is borzasztó, de akkor is marad a TABU kérdés:

Hol voltak a többiek???

Rögtön egy másik tabukérdést vet fel az első kérdés, mégpedig: a támadások utáni híradások szerint a WTC tornyok voltak az arab világ szemében a cionista-zsidó világgazdasági hatalom fellegrárai, és ezért lettek a támadások fő célpontjai.

E körök hány magas rangú vezetője vált a merényletek áldozatává?

u./Haszon a tőzsdén. 2001. Szeptember 17-én a CBS "60-Minutes" c. műsorában a következőkről tudósít: magas rangú amerikai személyiségek a kormány és a CIA köreiből röviddel 09. 11. előtt eladták légitársasági részvénycsomagjaikat. Hivatalosan ezt azzal indokolták, hogy a tőzsdei üzletmenethez alkalmazkodnak.

Független nyomozati szervek felfedezték, hogy a legaktívabb személy a börzei tranzakciókban egy bizonyos A. Krongard nevű úriember volt, aki a CIA hivatalban lévő igazgatója.

(folytatás a 10. oldalról)

kát maga Gorbacsov tárta fel. A "Szovjetszkaja Roszija" 2000. augusztus 19.-i számában megjelent nyilatkozatában bevallotta: "A kommunizmus megsemmisítése volt egész életem célja". Jakovljevet és *Sevarnadzét* nevezte meg, mint bűntársait. Sajnos, a kommunisták nem vették észre idejében az árulást. Megfeledeztek Lenin szavairól, hogy "tudatosan és körültekintően kell megválasztani a funkcionáriusokat", hogy "a párttag kötelességének teljesítését nemcsak az egyszerű tagoktól, hanem a "vezető emberektől" is meg kell követelni". (LÖM 8. kötet 257., 369. oldal) A Szovjetunió Kommunista Pártjának, a szovjet nép történelmi eredményeinek diszkreditálása meggyengítette a nemzetközi kommunista és munkásmozgalmat, megzavarta a haladó érzelmű embereket, a szocializmus ellenségeinek malmára hajtotta vizet.

v./Hangulatkeltés az új világrendhez.

A harmincas évek óta tündöklő az 1 dolláros bankjegyen egy piramis képe, "a mindent látó szem"-mel. Alatta a következő felirat: "Novus Ordo Saeculorum" – magyarul: "új világrend".

Amióta id. Bush 09. 11-én megtartotta beszédét, a kifejezés általánosan ismert. Az amerikai rezsim, amely a jelenlegi elnököt kissé ironikusan békeszeretőnek mondja, nagyon is harcias. Mióta a Monroe elnök idején hozott törvényt (semmilyen helyi konfliktusba való be nem avatkozás az USA területén kívül) az első világháború alatt Wilson elnök eltörölte, az amerikai rezsim számtalan háborút viselt.

Míg zajlott a hidegháború, tényleges háborúk is folytak USA jelenléttel. Korea (1950-53), Guatemala (1954-1967, -1969), Indonézia (1958), Kuba (1959-61), Belga Kongó (1965), Vietnam (1961-1975), Laosz (1964-1973), Kambodzsa (1969-1970), Grenada (1983), Irán (Irak közvetítésével, 1980-1988), Líbia (1986), Panama (1989), El Salvador, Nicaragua (nyolcvanas évek), Irak (1991 óta), Bosznia (1995), Szudán (1998), Szerbia (1999) és jelenleg Afganisztán, Irak. Nemsokára Szomália? Jemen? Hova fog ez vezetni?

z./Mit jelent mindez?

Számtalan egyértelmű jelből logikus a következtetés: ezt a sátáni tettet a legmagasabb körök tervezték és hajtották végre, olyan körök, amik gyakorlatilag *korlátlan* anyagi hatalom fölött rendelkeznek, titkoszolgálati körökben szintén korlátlanok a lehetőségeik, és vannak bármikor félrevezethető fanatizált kamikáze-végrehajtók. Ez a valóban embertelen tett ürügyet szolgáltat számukra ahhoz, hogy földünk, társadalmaink szerkezetét, a terrorizmus elleni szent harc és a biztonság álcája alatt, radikálisan átalakítsák saját szándékaik szerint. Az amerikai kormány, amely hatalmas nyereségekre tesz szert az olajüzletből, rendszeresen átlépi a jogállamiság kereteit, és saját alkotmányát is semmibe veszi, illetve érvényteleníti annak pontjait. A terrorizmus elleni harc ürügyén folyamatosan sérülnek a polgárjogok. Egyre több a terroristaellenes törvény: ezek sértik az állampolgárok jogait, igazi céljuk a *totális és globális ellenőrzés*.

Ami 2001.09.11-én történt, az nem a vége, hanem csak a bevezetője további fenyegető eseményeknek és hazugságoknak, melyeket valószínűleg már nem lesz ennyire könnyű átlátni.

Forrás: *Amnesty International jelentései (1990 dec. és 1991 ápr.); különböző Internes Web oldalak, köztük a Fehér Ház: www.whitehouse.gov/news/releases/2001...; Ramsey Clark "Sivatagi vihar" c. könyve (1993); a CNN adásai; a BBC-nek és a dán DR-TV1-nek adott interjúk; Eric Hufschmid: "Time for Painful Questions" c. könyve; stb.* **FL.**

Békéscsabai Fórum a globalizációról

A Marx Károly Társaság Békés megyei Tagozata 2003 decemberi vitafórumán *dr. Farkas Péter*, a közgazdaságtudományok kandidátusa tartott vitaindító előadást. A téma "A globalizáció és az ellene kibontakozó nemzetközi mozgalom" volt.

Az előadó részletesen elemezte a globalizáció kialakulásának folyamatait, egyes gazdasági társaságok világméretűvé fejlődését. Kifejtette, hogy a nemzeti államok egyre inkább szolgálóivá váltak a kapitalizmus e formájának. A bérek stagnálnak, a szegénység aránya nő. A szocialista rendszer léte ma már nem gyakorol hatást a tőkére, ezért a maguk javára fordítják a javak elosztását.

A növekvő feszültségek idézték elő a globalizáció elleni mozgalmak nemzetközivé válását. Az előadó szövege a mozgalmak Firenzétől Párizsig, kontinenseken át vezető útjáról, s arról, hogy e mozgalom kapcsán hazánkban is létrejött a Magyar Szociális Fórum. Személyes benyomásai alapján szövege az MSZF miskolci nagygyűléséről, a párizsi Európai Szociális Fórum munkájáról, mely a "Szociális jogokért, a háború nélküli Európáért" jelszó jegyében zajlott. Az Európai Szociális Fórum közgyűlése 2004. március 20.-ra nemzetközi béke-akciónapot, május 9.-re pedig összeurópai szociális akciónapot hirdetett meg.

A Nagy Imre megyei tagozatvezető elnökletével, a Megyei Könyvtár klubterében rendezett Fórum résztvevői a vitaindítót követően széleskörű eszmecsere-t folytattak, melynek keretében az előadó számos felvetődő kérdésre válaszolt.

Tanai Ferenc

"Hol van a baloldal?" címmel vitafórum Nagykanizsán

Társaságunk decemberi vitafórumának vendége *Kárpáti Sándor* közismert író, közíró, újságíró-szerkesztő volt, ő tartotta a vitaindító előadást. Elmondta, hogy a baloldal jelen van a magyar társadalomban, de izolált, és erősen megosztott. Ráadásul a baloldali társadalmi és civil szervezetek rivalizálnak egymással, akárcsak a szakszervezetek. Számba vette a baloldali pártokat és szervezeteket, és feltette a kérdést: *baloldalinak nevezhető-e az a párt, az a kormány, amelyik igazságtalan háborút támogat?* — Nem — adta meg a választ.

A mai világ az újragondolások világa — mondta a vitavezető, nem tudjuk kezelni a mai kapitalizmust. Csak emésztjük magunkat, pedig tennünk kellene a társadalom többségének érdekében. A baloldali-

(folytatás a 12. oldalon)

A MARX KÁROLY TÁRSASÁG KÖZLEMÉNYEI

• *Társaságunk 2003. évi rendes közgyűlését 2004. január 10-én tartotta.* A Vezetőség beszámolóját, a közgyűlési jegyzőkönyvet lapunk más oldalain ismertetjük.

• *A következő központi vitafórumra február 27-én (pénteken) 16 órakor (nem a Zsigmond téri előadóteremben, a BAL, a MET és az MKT közös szervezésében.* A vitabevezetőt *Szabó Vilmos*, a Miniszterelnöki Hivatal kisebbségi ügyekkel foglalkozó államtitkára tartja. Téma: *Kettős állampolgárság, autonómia.*

Minden érdeklődőt hívunk és várunk!

• *Márciusi vitafórumunk vendége Hajdú János újságíró, v. nagykövét, az MSZP v. orsz. gy. képviselője.* Előadásának címe: *Esélyek egy kényszerpályán. Magyarország csatlakozása az EU-hoz.* Ezt a vitafórumot is a BAL-lal és a MET-el közösen rendezzük.

• *Kérjük tagozat- és csoportvezetőinket, valamint a "Dialektika" minden terjesztőjét,* hogy azoknak az olvasóinknak, akiktől a tagdíjat vagy az adományt személyesen nem tudják átvenni, csekket juttassanak el újságunkkal együtt. Kérjük, ügyeljenek arra, hogy minden érintett megkapja a "Dialektika"-t! Emlékeztetünk rá, hogy a közgyűlés döntése szerint az évi tagdíj összege személyenként 1500 forint. Ebben a "Dialektika" támogatása is benne foglaltatik. Külön adományt a jövőben is várunk támogatóinktól.

(folytatás a 11. oldalról)

ság nem csupán a baloldali értékek összessége, mint a többség érdekeinek a védelme, a szolidaritás, vagy a nacionalizmus, a rasszizmus, a fasizmus elvetése, hanem stílus, szemlélet, életfelfogás. *A kormányok jönnek - mennek anélkül, hogy megoldanák a társadalom bajait.*

A dr. Kerekes József megyei tagozatvezető elnökletével, megnyitó és záró szavaival megtartott fórumon többen fejtették ki véleményüket. Ezek közt voltak olyanok, akik kifejtették: *amíg két nagy párt rivalizál a hatalomért egymással, addig ne is reméljük a helyzet jobbra fordulását. Legálább négy erős, köztük baloldali párt kell ahhoz, hogy észrevehető fejlődés alakuljon ki az országban.* Találó volt az a megjegyzés, mely így hangzott: *"Nehéz kiszabadítani azt, aki saját maga dugta a fejét a hurokba".*

A Fórumról a helyi TV az esti híradóban és másnap is kb. 3 perces tényszerű tudósítást adott. **K.J.**

Köszönet a Társaságunkat kiemelkedő támogatásban részeseítőknak

A vezetőség közgyűlési beszámolójában elhangzottaknak eleget téve, közöljük azok névsorát, akik 2003-ban kiemelkedő anyagi támogatásban részesítették Társaságunkat és lapját, a "Dialektika"-t.

Artner Annamária, Balta Csaba, Barabás Bálintné, Bebesi Béla, Benedikt Szvetlana, Bíró Ferenc és neje, Bognár György, dr. Borszéki Antal, Falaky József és neje, Farkas Péter, Ferencz Lajos, Földes Miklós, Földvári József, Gál Béla, Hamar Zsigmond, Hirschler Tamás, Jelenics József, Juhász György, Juhász János, Kerekes József, László István és neje, Mátrai József, Megyeri Pál, Molnár István, Morva Tamás, Nagy Péter, Nagy Richárd, Nemezc Lajos, Neuirth Gábor, Oroszi István és neje, Pál György, Révész László, Szalai József, Szende György, Széchy András és neje, Tuna Jenő, Vágó József, Valkó Jacqueline, Zala Kurt.

Tagozataink közül kiemelkedő anyagi támogatást nyújtottak a következők:

Budapest: I., II., III., VI-VII., VIII., XI., XII., XVII. kerületi tagozatok.

Megyék, városok: Baranya m., Debrecen, Dunajváros, Nagykanizsa, Vác.

A fentiekén kívül nagyon sokan nyújtottak többet a vártnál, aktivistáink pedig az anyagi támogatáson túl szabad idejükből áldoztak jelentős pluszt Társaságunk és a "Dialektika" érdekében, továbbá a társ civil szervezetekben végzett munkájukkal.

Köszönjük!

Újabb klasszikusokkal gyarapodott Társaságunk könyvtára

Elektronikus könyvtárunk gondozója, *Salánki László*, a XVI. kerületi tagozat vezetője Mao Ce-tung Válogatott Műveinek mind a 4 kötetével gazdagította klasszikus könyvkészletünket.

Megtalálható más kötetek mellett a www.sala.ini.hu és a <http://sala.uw.hu> címen.

Itt említjük, hogy bővült a Baloldali Front honlapján szereplő klasszikusok sora is, mintegy 22 példánnyal.

Cím: www.tar.hu/baloldalifront

A Társaságunk központi fórumain kapható könyvek jegyzéke

Bíró Eugénia:

Az alkotás merészsége (800 Ft)

Farkas Péter:

A globalizáció és fenyegetései (1600 Ft)

Kárpáti Sándor:

Ezüst hajú nemzedék - Az idős kor életvilága - (Legújabb!) (1000 Ft)

Ellenzélben a baloldalon (800 Ft)

Ezt akartuk? (600 Ft)

Rozsnyai Ervin:

"Történelmi" fasizmusok (Mussolini, Hitler, Horthy) Legújabb! (1300 Ft)

Forradalmi és ellenforradalmi Szovjetunió (1000 Ft)

Az imperializmus korszakváltásai (1200 Ft)

Szocializmus volt, vagy valami más? (200 Ft)

Sziszifusz elvtárs /Versek prózák/ (200 Ft)

Ha van csoda /Versek/ (200 Ft)

Muszáj lennie fülnek valahol /Versek, prózák/ (200 Ft)

Tuna Jenő:

Az álmodozó (800 Ft)

Vincellér Béla:

Sötét árny Magyarhon felett. Szálasi uralma (1944. október - 1945. május) (1500 Ft)

Megrendelésre postán küldjük csekkel, utólagos befizetésre. Cím: Ferencz Lajos, 1119 Bp. Fehérvári út 113. T: 20 55 209.

A Május Elseje Társaság közleménye

**A MET Agrárpolitikai Munkabizottsága 2004. február 18-án,
13 órai kezdettel**

Vitafórumot rendez

**a MET Bp. II. Zsigmond tér 8.
I. emeleti előadótermében.**

Téma:

Az Európai Unió és a szövetkezés

Előadó: dr. Magda Sándor,

az Országgyűlés Mezőgazdasági

Bizottságának elnöke

Minden érdeklődőt

hívnak és várnak!

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

Felelős kiadó: a Társaság elnöke
1067 Bp. Eötvös u. 2. **Tel:** 342-1068

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság

Felelős szerkesztő: dr. Rozsnyai Ervin

OTP számlasz.: 1171 1041-2085 9590

Nytsz.: 75/763/1997

Internet: www.extra.hu/dialektika

E-mail: dialektika@freemail.hu

Nyomás: Unio-Print Kuvert Kft.

Felelős vezető: Szabó László igazgató